

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Ira est contraria rationi, judicio, stulta. Symbola. Testimonia ex Veteri. Novo. Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

loqueris : cogeri hostiliter insequi, quem tantum non singulariter amas &c. Oliva t. 2. Strom. hic.

Ollam succensam ego video, - virgam vigilantem. Jerem. I. 12. 13. Succensa olla simile cor irati : dum calefieri incipit, virgam Dei attende vigilantem, terribile Dei iudicium, & gehennæ supplicium æternum. Barradius t. 2. l. 7. c. 18.

Qui irascitur, reuserit iudicio. Matth. 5. 22. Iram tuam extingues, si iram Dei perpendas. Barradius ib.

Sol non occidat super iracundiam vestram. Eph. 4. 26. Quid agemus nos in die iudicij, super quorum iram non unius diei, sed tantorum annorum, sol testis occubuit. S. Hier. ep. 36.

Irascuntur gentes, & advenit ira tua. Apoc. 11. 18. Ira tua advocat iram Dei ; tolle tuam, & Deus suam ; dimitte, & dimittemini. Sylveira hic.

Ira mortalium debet esse mortalis : nam, si maneat, confirmantur inimicitia ad perniciem sempiternam. Lactantius l. 7. inlit. div. de divino premio.

Nè occidat sol super iracundiam tuam ; id est, deferat Christus mentem tuam : quia non vult habitare Christus cum iracundia tua. S. August. in Ps. 24.

Sicut acetum corrumpit vas, si diutius ibi fuerit ; sic ira corrumpit cor, si in alium diem duraverit. Id. ep. 87.

Nullus leo, nulla sic vipera, viscera queunt humana laniare ; ut hominis iracundia, ferreis quibusdam unguibus universa confodiens : neque enim soli corpori nocet, sed ipsius etiam corripit animæ sanitatem. S. Chrysostr. hom. 4. in Matth.

Non habitat Spiritus S. ubi furor. Nihil sani potest ingredi, ubi egreditur furor. Idem hom. 17. in Acta.

Satius est, anguem, vel viperam, in corde tuo latere ; quam iram, & rancorem. Id. hom. 30. ad pop. Antioch.

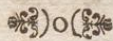
Opta, potius invadi gladio, quam iracundia corripi, Ephrem de perfectione Monachi.

Iracundi non sunt dicendi homines, ratione furoris ; sed potius feræ furibundæ : eò quòd, ad modum ferarum, sint sine misericordia surgentes sanguinem aliorum. S. Bonavent. l. 1. D. 5. Pent.

Mens Spiritus Sancti templum effici omnino non potest, iracundia in nobis spiritu commorante. Simon Cass. de cœnob. institut. l. 8. c. 21.

Iracundus magis affligitur tacens ; & injuriantis absentiam passus flagellò duriori se verberat, dum cogitat, quid debuit mali dicere, & non dixit ; dolens, si malum facere potuit, & non fecit. Idem

l. 8. c. 47.

Polyanth. Sacr. Tom. I.

§. III.

Ira est contraria rationi, iudicio ; stulta.

Symbola.

Nomen uni Phison. Gen. 2. 11. Philo lib. de Allegor. hunc primum fluvium prudentia accommodat, cui iram oppositam dicit. Phison enim dicitur à parcendo. Hic autem circumcussit omnem terram Hevilath, id est, placidam, ubi nascitur aurum, id est, charitas ; & lapides pretiosi, id est, virtutes. Pinna Eth. 121.

Inebriamini, & non à vino. Il. 29. 9. Nihil quippe aliud est ebrietas, quam animi de nativa sanitate deturbatio, mentis penuria, vacuitas intellectus. Ista vero non ebrietas tantum ex vino ; verum etiam ebrietas ex ira, & cupiditate à ratione aliena. S. Chrysostr. t. 6. orat. contra ebriet.

Ira comparatur ollæ ferventi : quia sicut olla bulliendo emitit aquam ; sic iracundus, bulliendo per iram, emitit stultitiam, & verba inordinata. Prov. 15. 2. os fatuorum ebullit stultitiam. Sanct. Vincent. Ferr. l. 7. c. 4. super orat. Dom.

Ira Caniculæ assimilatur ; quæ in effectu suo est ardentissima. Ira juxta Philosophum, est accensio sanguinis circa cor : unde qui ad iram alios concitant, dicuntur esse incendiarij diaboli. In Caniculæ ortu fit magna turbatio in aere : ita ira perturbat rationem, affectum &c. Diebus Canicularibus sanguinem minuere, vel medicinam accipere, est periculosum. Sic in fervore iræ non est exhibenda correctio disciplina. Geminiani c. 41.

Impatiens usque ad insaniam, sæpe etiam usque ad restem, adigitur, ait Stobæus S. de ira. Quia animus perturbatus stagno similis est ventis agitato ; cujus aquæ molæ, & fluctibus exasperata, imagines aut non reddunt, aut concisas referunt ; ut vel formosissima in ijs monstrosa esse videantur. Stengelius div. judic. tomo 1. §. 5.

Omnium perturbationum semina videntur in iram confluisse. Plutarchus dialogo de ira cohibenda.

Testimonia.

Ex Veteri, & Novo.

Vocavitq; omnes principes. Judith. 5. 2. Collegit Holofernes senatum, cum sentit se iram commotum ; scilicet ut iram consilio premeret. Velloso hic.

Per iram sapientia perditur. Job. 5. 2. Ità legit S. Gregorius ut, quid, quòve ordine, agendum sit, omnino nesciatur ; sicut scriptum est Ecclæ. 7. 10. *ira in sinu stulti requiescit.* S. Greg. Mor. l. 5. c. 30.

Nè sis velox ad irascendum, quoniam ira in sinu stulti requiescit. Ecclæ. 7. 10. Et Job 5. 2. *virum stultum interficit iracundia.* Et Prov. 14. 17. *impatiens operabitur stultitiam.* Stultus habet iram familiarem, & ad

Ecc ec 2 manuum

manum; ut illico eam exerat: tam facile irascitur, quam facile qui manum è sinu extrahit. Cùm è contrariò sapiens iram habet in corde, & in cerebro; ut non nisi præviâ ratione eam lentè educat. Corn. hic.

Si prævenierit, & occupaveris mentem tuam iracundia, & ascenderit in te; non relinquo locum tuum. Ecclæ. 10. 4. Ità legit S. Ambr. Locus tuus patientia est; locus tuus Sapiaentia est; locus tuus ratio est. S. Ambros. Offic. l. 1. c. 21.

Sol non occidat super iracundiam vestram. Eph. 4. 26. Sanct. Thomas Aquin. Lect. 8. id est, non obtenebretur dictamen rationis.

Ex Patribus, & aliis.

Irascendum, si fieri potest nunquam: nam hæc est quædam species insanie. Quòd si quando ira incumbit utendum est hac ad sanandum proximum. S. Justinus ep. ad Zenam, & Serenum fratres.

Commotionis tempore justum omne putat ira, quod fecerit. Sanct. Gregorius M. l. 8. ep. 12.

Nullum sanum consilium, nulla matura potest esse deliberatio, ubi ira passio dominatur: periclitatur ratio, inebriatur cor, in compositum verba profiliunt. Sanct. Laurent. Just. de casto connub. 11.

Duo isti affectus, nempe ira, & indignatio, nepotes utique sunt matris unius; ejus, quæ stultitia vocatur, sive imprudentia. S. Antiochus hom. 24.

Irascitur homo, cùm inordinatè movetur in seipso interius; sed fratri suo, cùm ille malus motus verbò vel factò, ad nocendum proximo movetur exterius. Sanct. Bonavent. l. 1. D. 5. Pent.

Ira quædam insania est. S. Bernardinus s. in die Pent.

Ira, brevis insania à Sapiensibus dicta: nam, ut furentium certa indicia sunt, audax, & minax, vultus; tristis frons, torva facies, citatus gradus, inquieta manus: ità irascentium eadem sunt signa. Flagrant, & emicant oculi, multus totò ore rubor, exarsuante ab imis præcordijs sanguine. Labia quatuntur, dentes comprimuntur, horrent, & subriguntur capilli; Spiritus coactus, ac stridens gemitus; complosæ sæpius manus, pulsata humus pedibus, & totum concitum corpus; magnasque minas agens, fœda visu, & horrenda facies. Nullum est animal tam horrendum, perniciosumque naturâ; ut non appareat in illo, ubi ira invasit, nova feritatis accessio. Seneca de ira c. 1.

§. IV.

Iram ratione rege.

Portabitque Aaron nomina filiorum Israel in rationali iudicij super pectus suum. Ex. 28. 29. Eâ notâ significans: iracundie motus rationis iudicij esse cohibendos. Rationale enim est iudicij regula; quâ ratio re-

jicit iracundie vitium, ut imperfectum. Sanct. Nilus lib. Ascet.

Urg' huc venies. Job. 38. 11. Mare amarissimum turbulenta ira. Termini sunt constituendi, quos minimè transgrediat; termini felicitet rationis. Usque huc veniat, non procedat amplius. Barradius t. 2. l. 5. c. 18. Motum animi fervidum, propter humanam fragilitatem, habere in potestate non possumus; suffragante tamen Dei gratiâ, ratione disciplinabili continemus. Cassiodorus in Pl. 4. Mare. Lem: *Nec fines præteris. Irascimini, & nolite peccare.* Pl. 4. 5. Picinelli.

Irascimini, & nolite peccare. Pl. 4. 5. Potest significare: quoniam acris affectus iracundia est, ac quæ animum mirè furtipere queat. Sæpe enim rationi præcurrit, ac ferè inconlultis nascitur. Idcirco ratione, seu insequentem consideratione, hanc sedate; non in ultionem prorumpentes, sed in lenitatem, ac clementiam, desinentes. S. Isidorus Pelus. l. 2. ep. 239.

Utendum est irâ, ut milite, non ut Duce. Sen. l. 4. c. 4. de ira. Tollatus sic explicat: utendum &c. quamdiu manet consilium, & deliberatio, quæ pertinet ad Ducem, nunquam debet inesse ira; postquam autem deliberatum est, ira conveniens est, sicut miles ad executionem belli. Didacus Niss. in Phœn. Græc. l. 3. c. 14.

§. V.

Iram vincientium exempla.

Surrexerit autem & David post eum; & egressus &c. 1. Reg. 24. 9. tanta cum gloria, cum quanta tres pueri Dan. 3. 99. egressi sunt de camino ardente. Nam quemadmodum illos non exulsiit ignis; ità hic non conflagravit irâ incendiò. S. Chrysostr. hom. 2. de David, & Saul. Quemadmodum Daniel ascendit è lacu, superatis, feris leonibus; itidem David è specu prodijt, alijs bestijs longè sævioribus superatis: nam sicut iusto illi leones hinc, acque hinc, affidebant; ità hunc omnibus leonibus effertiores, ac validiores animi motus invalerant. Idem ib.

S. Eduardum Angliæ regem nullus vidit irâ effervescentem. Bolland. 5. Jan.

S. Ignatius M. nunquam vilis iratus. Id. 1. Febr. Cùm multis diebus, ut solebat, jejunasset; minister, obsonium deferens, ollam fregit. Quem cùm videret pudore, & metu, affectum bono iussit esse animo: eamus nos, inquit, ad obsonium, quoniam illud ad nos non venit: quare circa ollæ fragmenta cœnavit. Id.

Senex Joannes ad senem Pelum veniens, & quærens; quid per quadraginta annos, quibus ab eo separatus fuerat, egisset? nunquam me, ait, vidit sol rescipientem: & ille: nec me, inquit, iratum. Joannes Cass. de cœnob. institut.

c. 27.

¶ §(O) §

§. 6. Iram